

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1XOboE/2/2021
Identifikačné číslo spisu: 8303899712
Dátum vydania rozhodnutia: 25.02.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8303899712.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, proti povinnej D. D., nar. XX. J. XXXX, bytom v Y, T. č. XXXX/XX, o vymoženie 252,27 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 17Er/283/2003, o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 26CoE/19/2014-64 z 23. apríla 2014, takto

rozhodol:

- I. Konanie o odvolaní oprávnenej z a s t a v u j e .
- II. Povinnej n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1 Okresný súd Humenné (ďalej aj „súd prvej inštancie“) prvou a druhou výrokovou vetou uznesenia č. k. 17Er/283/2003-39 z 5. februára 2013 exekúciu vedenú na základe notárskej zápisnice, ktorú bližšie špecifikoval v odôvodnení uznesenia, vyhlásil za neprípustnú a zároveň zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. g/ zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom v čase rozhodovania súdu (ďalej len „Exekučný poriadok“). Vychádzal zo zistenia, že oprávnená a povinná uzavreli dňa 7. marca 2003 zmluvu o úvere, súčasťou ktorej bolo aj splnomocnenie, ktorým povinná splnomocnila advokáta Mgr. Tomáša Kušníra na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j. aby v jej mene uznal záväzok z úveru tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre súdny výkon rozhodnutia alebo pre exekúciu na celý jej majetok do výšky vzniknutej pohľadávky a príslušenstva. Dňa 18. júla 2003 bola notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom spísaná notárska zápisnica, kde za povinnú konal a zápisnicu podpísal advokátsky koncipient Mgr. Bruno Žlnay na základe substitučného plnomocnenstva udeleného Mgr. Kušnírom. Ten v mene povinnej uznal dlh v plnom rozsahu čo do základu aj výšky a zároveň vyhlásil, že dlh, ktorý je opísaný v notárskej zápisnici, povinná splatí v lehote do 25. júla 2003, v opačnom prípade vyjadril súhlas s použitím notárskej zápisnice ako exekučného titulu.

2 Ohľadom splnomocnenia, zahrnutého do úverovej zmluvy, dospel súd prvej inštancie k záveru, že

uznať dlh je právom dlžníka, ktorý toto právo môže, ale aj nemusí realizovať, čo závisí od rôznych okolností, ktoré nastanú až v budúcnosti. Podľa ustanovenia § 574 ods. 2 Občianskeho zákonníka nie je prípustné, aby sa niekto vzdal práva, ktoré môže vzniknúť až v budúcnosti. Takáto dohoda je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná. Z uvedeného podľa názoru súdu vyplýva, že pokiaľ v čase uzavretia zmluvy o úvere neexistoval dlh a nebola známa ani jeho výška, povinná nemohla realizovať svoje právo uznať dlh a rovnako nemohla splnomocniť Mgr. Kušníra na takýto úkon.

3 Predmetnú plnú moc považoval súd prvej inštancie za neplatnú tiež z dôvodu existencie rozporu záujmov medzi splnomocnencom a splnomocniteľom. Zdôraznil, že povinná pri uzatváraní zmluvy o úvere nemala možnosť voľby zástupcu, keďže táto obsahovala vopred pripravenú predtlač splnomocnenia s menom Mgr. Kušníra ako splnomocnenca. Týmto je spochybnený základný predpoklad pri udelení plnej moci, a to slobodná vôľa konajúcej osoby pri voľbe splnomocnenca. Na základe uvedeného súd prvej inštancie uzavrel, že vzhľadom na neplatnosť plnomocenstva, notárska zápisnica nespĺňa podmienky vykonateľného exekučného titulu, pretože nespĺňa požiadavky, ktoré sa na notársku zápisnicu ako na titul pre exekúciu kladú. Preto podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku v znení účinnom v čase rozhodovania súdu vyhlásil exekúciu za neprípustnú a nadväzne na to ju aj zastavil.

4 Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 26CoE/19/2014-64 z 23. apríla 2014 uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že Mgr. Bruno Žlnay na základe substitučného splnomocnenia nemohol pred notárom platne vyhlásiť uznanie záväzku z úverovej zmluvy a súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, a to pre rozpor záujmov zástupcu a zastúpeného. Poukázal na to, že povinná bola nútená súčasne na predtlač zmluvy o úvere podpísať aj plnomocenstvo pre Mgr. Kušníra, ktorého splnomocnila na spísanie predmetnej notárskej zápisnice. Za situácie, keď zástupcu povinnej určila práve oprávnená, je podľa názoru odvolacieho súdu jednoznačne preukázaný rozpor záujmov medzi splnomocneným zástupcom povinnej a zastúpenou povinnou, čo je zjavne prekážkou vzniku platnej dohody o plnomocenstve. Uvedené závery o neplatnosti splnomocnenia majú za následok záver o nespôsobilosti notárskej zápisnice ako exekučného titulu a samotná táto skutočnosť je dostatočným dôvodom pre zastavenie exekúcie. Osobitným výrokom odvolací súd zamietol návrh oprávnenej na prerušenie konania. Návrh oprávnenej na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ OSP (odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia nesprávne uviedol ust. § 105 ods. 1 písm. c/ OSP) odvolací súd zamietol s odôvodnením, že oprávnenou navrhované prejudiciálne otázky sú irelevantné vo vzťahu k prebiehajúcemu konaniu a ich potenciálne zodpovedanie naň nemá reálny dosah. Konštatoval, že je vecou výlučne vnútroštátneho súdu posúdiť, či je v danej veci dôvod na prerušenie konania a podanie prejudiciálnej otázky. Účastník môže také prerušenie navrhnúť, ale súd nie je povinný návrhu vyhovieť. Závisí výlučne od úvahy súdu, či požiada Súdny dvor EÚ o vyriešenie predbežnej otázky, a preto nemôže byť automaticky vyvolaný podnetom či návrhom účastníka.

5 Proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove - vo výroku zamietajúcom návrh na prerušenie konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c/ OSP v spojení s článkom 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie - podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ OSP), napadnuté rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP) a je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

6 Zo spisu vyplýva, že odvolanie oprávnenej bolo doručené elektronicky Krajskému súdu v Prešove 6. augusta 2014. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno

uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany (§ 470 ods. 2 CSP). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 CSP).

7 S účinnosťou od 1. júla 2016 bol tiež novelizovaný Exekučný poriadok (zákonom č. 125/2016 Z.z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov), keď za § 9 boli vložené nové § 9a a § 9b, ktoré upravujú použitie ustanovení Civilného sporového poriadku v exekučnom konaní. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Podľa § 9a ods. 4 Exekučného poriadku, na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8 Najvyšší súd Slovenskej republiky najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávnenej.

9 Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Podľa odseku 2, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

10 Jedným z neodstrániteľných nedostatkov procesných podmienok, ktoré spôsobujú, že súd musí konanie zastaviť, je nedostatok funkčnej príslušnosti (ktoréhokoľvek) súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdov. Keďže oprávnená svoje odvolanie podala ešte 6. augusta 2014 a podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 4 CSP platí, že konanie začaté do 30. júna 2016 na funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo, Najvyšší súd Slovenskej republiky svoju funkčnú príslušnosť na konanie o odvolaní oprávnenej skúmal v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase začatia odvolacieho konania. Dospel pritom k záveru, že nie je funkčne príslušný na prejednanie podaného odvolania oprávnenej a zároveň neexistuje zákonný dôvod na postúpenie veci inému (funkčne príslušnému) súdu.

11 Uvedený záver vyplýva zo znenia prvej vety § 201 OSP, v zmysle ktorej platilo, že účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Na konanie v prvom stupni boli v zmysle § 9 ods. 1 OSP zásadne príslušné okresné sudy. Krajské sudy rozhodovali ako sudy prvého stupňa: a/ v sporoch o vzájomné vyporiadanie dávky poskytnutej neprávom alebo vo vyššej výmere, než patrila, medzi zamestnávateľom a príjemcom tejto dávky podľa právnych predpisov o sociálnom zabezpečení, b/ v sporoch medzi príslušným orgánom nemocenského poistenia a zamestnávateľom o náhradu škody vzniknutej nesprávnym postupom pri vykonávaní nemocenského poistenia, c/ v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu alebo osôb požívajúcich diplomatické imunity a výsady, ak tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky (§ 9 ods. 2 OSP). Krajské sudy boli tiež funkčne príslušné na rozhodovanie o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov (§ 10 ods. 1 OSP), zatiaľ čo Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodoval o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa (§ 10 ods. 2 OSP).

12 V zmysle procesnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 je teda Najvyšší súd Slovenskej republiky funkčne príslušný rozhodovať iba o tých odvolaniach, ktoré smerujú proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa. Prípady, v ktorých je rozhodnutie krajského súdu rozhodnutím súdu prvého stupňa, sú pritom zákonom taxatívne vymedzené (viď § 9 ods. 2 OSP).

13 Rozhodnutie krajského súdu o zamietnutí návrhu oprávnenej na prerušenie konania, vydané po začatí odvolacieho konania, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale je rozhodnutím krajského súdu ako súdu odvolacieho a takéto rozhodnutie nie je možné napadnúť odvolaním (§ 201 OSP a contrario). Vzhľadom k tomu, že funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na

prejednanie odvolania oprávnenej nie je daná, Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu odvolacieho súdu zastavil bez toho, aby preskúmal vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia (§ 161 ods. 2 CSP).

14 Oprávnená z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o jej odvolaní muselo zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť povinnému trovy tohto konania (§ 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu povinnému v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s článkom 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, povinnému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018, publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. R 72/2018).

15 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.